

รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceedings) ครั้งที่ 9 เรื่อง “พุทธวิธี และวิถีครูบา กับการแก้ปัญหาวิกฤติโลก”

(The Buddhist and Kruba Methods to Solve the World Crisis) วันที่ 25 มีนาคม 2566

ความเป็นไทยที่ถูกนำเสนอผ่านทางภาพยนตร์การ์ตูนละครชุด เรื่อง “AMPHIBIA SEASON 1-3”

REPRESENTATION OF “THAINESS” IN ANIMATED TELEVISION SERIES

“AMPHIBIA SEASON 1-3”

พระหนัตาสิริ เตชปณฺโญ Phra Nantarsiri Dechapanyo

จันทนี กันโท Jantanee Kanto

จันทิรา นางแล Jantira Nanglae

วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Lamphun Buddhist College Mahachulalongkornrajavidyalaya University

nantarsiri.ms@gmail.com

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยชิ้นนี้คือเพื่อวิเคราะห์ความเป็นไทยในภาพยนตร์การ์ตูนชุด เรื่อง “Amphibia Season 1-3” งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้พรรณนาวิเคราะห์เพื่อค้นหาลักษณะประกอบความเป็นไทยในภาพยนตร์การ์ตูนชุด เรื่อง “Amphibia Season 1-3” ผ่านทางวัจนภาษาและอวัจนภาษา สำหรับวัจนภาษา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากภาษาพูดและภาษาเขียน เช่น การสนทนาของตัวละคร และคำบรรยายได้ภาพ สำหรับอวัจนภาษา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการใช้สี โทน การออกแบบตัวละคร เป็นต้น

จากผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบของความเป็นไทยที่แสดงในภาพยนตร์การ์ตูนชุดนี้มีทั้งหมด 9 องค์ประกอบด้วยกัน องค์ประกอบแรกคืออาหารและผลไม้ไทย เช่น ลาบ ต้มยำทะเล ข้าวเหนียวปิ้ง ผัดไทย ทูเรียน ลิ้นจี่ และมะม่วง องค์ประกอบที่สองคือการตกแต่งบ้านและร้านอาหารที่ตกแต่งด้วยพระพุทธรูป และภาพวัด องค์ประกอบที่สามคืออุดมการณ์คนไทย เช่น การเป็นลูกสาวที่ดี การเรียนอย่างหนักเพื่อประสบความสำเร็จ และระบบความอาวุโสในสังคม องค์ประกอบที่สี่คือ การพูดภาษาไทย เช่น การอ่านและร้องเพลงเป็นภาษาไทยในชั้นเรียน และการสนทนาภาษาไทยอย่างง่ายของตัวละครไทยด้วยกัน เช่น สวัสดิ์ และ ขอบคุณ องค์ประกอบที่ห้าคือกีฬาไทย เช่น มวยไทยและเชกิกตะกร้อ องค์ประกอบที่หกคือ พุทธศาสนาในฐานะศาสนาประจำชาติของไทย โดยมีการตกแต่งบ้านด้วยพระพุทธรูปในบ้าน องค์ประกอบที่เจ็ดคือชุดไทยที่ใส่ในร้านอาหารไทยและงานประจำปีใน

ชุมชนคนไทย องค์ประกอบที่แปดคือ ธงชาติไทย โดยตัวละครหลักใช้ธงชาติไทยตกแต่งภายในห้องนอน องค์ประกอบที่เก้าคือการแสดงไทย เช่น การฟ้อนรำ และโขน

คำสำคัญ : ความเป็นไทย วัจนภาษา อวัจนภาษา ภาพยนตร์การ์ตูนชุด แอมฟิเบีย.

Abstract

The objective of this study was to analyze Thainess in Animated Television Series “Amphibia Season 1-3”. This was qualitative research. The data was analyzed by using descriptive analysis to find the elements of Thainess portrayed in Animated Television Series “Amphibia Season 1 -3 ” through verbal and non-verbal communication. For verbal communication, the researcher focused on spoken and written languages such as dialogs and subtitles. For non-verbal communication, colors, tone, character designs were used to analyze the data.

From the result of the study, it was found that there were nine elements of Thainess shown in Animated Television Series “Amphibia Season 1 -3 ”. The first element was Thai food and fruit such as Laab, Seafood Tom Yum, Khao Neaw Ping, Pad Thai, durians, lychees, and mangoes. The second element was Thai home and restaurant decorations with Buddhist images and photos of temples. The third element was Thai ideologies such as being a good daughter, studying hard to gain success, and seniority. The fourth element was Thai speaking such as students read and sang in Thai in classes. In addition, some Thai characters spoke Thai with Thai people such as greetings and saying goodbye. The fifth element was Thai sports such as boxing and Sepak Takraw. The sixth element was Buddhism as Thai national religion from Buddhist images for home decoration and Thai community. The seventh element was Thai costumes in Thai restaurants and Thai annual fair. The eighth element was Thai national flag in bedroom decoration. Lastly, the ninth element was Thai traditional shows as Thai traditional dancing and Khon.

Keywords: Thainess, Verbal language, Nonverbal language, Animated television series, Amphibia.

บทนำ

“ความเป็นไทย” เป็นสิ่งที่คนไทยหรือผู้ที่พบเห็นมีความเข้าใจดี และรับรู้บ่งบอกถึงประเทศไทยที่สามารถรับรู้ได้ จากที่บรรพบุรุษได้ช่วยกันสั่งสมสร้างความเป็นไทย “ความเป็นไทย” ไม่ใช่เพียงภาษาไทยเท่านั้นที่แสดงถึงความเป็นไทย เพราะความเป็นไทยหมายรวมถึงวิถีชีวิตของคนไทยอาหาร ขนบธรรมเนียมวัฒนธรรม ประเพณี รวมทั้งการแต่งกาย สถาปัตยกรรม ดนตรี การละเล่นพื้นบ้าน การแสดง ความเคารพด้วยการไหว้และการกราบ ความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน ความกตัญญูกตเวที ต่อผู้มีพระคุณ ก็เป็นสิ่งที่บ่งบอกความเป็นไทยเช่นกัน (พัชรภรณ์ คชินทร์, 2565) “ชาติไทย” หากกล่าวโดยหลวมๆ สิ่งที่เราเรียกว่าศิลปะสามารถกินความกว้างขวาง ตั้งแต่ ศิลปะจำพวกจิตรศิลป์ ประยุกต์ศิลป์ อาหารการกิน การแต่งกายซึ่งก็ถูกนับเป็น “ศิลปะ” ประวัติศาสตร์ของศิลปะจึงได้กลายเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของไทย (เสาวณิต จุลวงศ์, 2558) ในปี 2019 มีการทำการ์ตูนในช่อง Disney plus เรื่องแอมฟิเบีย (Amphibia) เล่าเรื่องการผจญภัยของเด็กหญิงลูกครึ่งไทย - อเมริกัน วัย 13 ปี ชื่อว่า แอนน์ บุญช่วย ที่มีชื่อเรื่อง “แอมฟิเบีย” แปลว่า สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ เป็นฝีมือการสร้างสรรค์ของนักสร้างการ์ตูนหนุ่มลูกครึ่งไทย-อเมริกัน ที่ใช้ชีวิตอยู่ในสหรัฐฯ นอกจากนี้การ์ตูนเรื่องนี้ยังได้รับรางวัลชนะเลิศ Annie Awards สาขาการออกแบบตัวละครยอดเยี่ยมในปี 2021 และยังได้รับเสนอเข้าชิงรางวัลต่างๆอีกมากมายระหว่างปี 2021-2022 (BBC NEWS, 2562)

นอกจากนี้ในช่วงเวลาเดียวกันนั้น Disney plus ก็ยังได้ปล่อยซีรีส์ช่อง Mickey Mouse ที่เกี่ยวกับความเป็นไทยเช่นเดียวกัน เป็นการตอกย้ำกระแสความเป็นไทยในการ์ตูนระดับโลกที่ไม่เคยมีมาก่อน โดยการเผยแพร่การ์ตูนสั้นสอดแทรกวัฒนธรรมไทยชื่อว่า Our Floating Dreams เล่าเรื่องราวของพ่อค้าแม่ค้าคู่หนึ่งที่กำลังแย่งที่จอดเรือขายของกันอย่างสุดฤทธิ์ในตลาดน้ำ ที่มีบรรยากาศคึกคักแบบไทยๆ มีการพูดภาษาไทยอย่าง “สวัสดีครับ” “สวัสดีค่ะ” สับปะรด ข้าวผัด และข้าวผัด สับปะรด (The Standard Culture, 2562) “การผลิตความเป็นไทย” ในสายตามุมมองของคนต่างชาติ (Disney) ซึ่งที่แท้จริงแล้ว เป็นภาพความเป็นไทยในสายตามุมมองของคนอเมริกันที่มีเชื้อสายไทยที่เกิด และเติบโตในประเทศสหรัฐอเมริกาที่ได้เดินทางมาท่องเที่ยวบ้านเกิดของมารดาที่ประเทศไทย แล้วได้นำเรื่องราวหรือสิ่งที่ได้พบเจอในประเทศไทยและถูกฝึกสอนถ่ายทอดความรู้บางส่วนจากแม่ที่เป็นคนไทย นำมาผลิตเป็นซีรีส์ละครชุดฉายผ่านแอป Disney จากความเป็นมาของปัญหาดังกล่าว เรื่อง “Amphibia Season 1-3” ควรค่าแก่การศึกษาวิเคราะห์ เนื่องจากสื่อที่แสดง

รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceedings) ครั้งที่ 9 เรื่อง “พุทธวิธี และวิถีครูบา กับการแก้ปัญหาวิกฤติโลก”

(The Buddhist and Kruba Methods to Solve the World Crisis) วันที่ 25 มีนาคม 2566

ถึง “ความเป็นไทย” เป็นทั้งในมุมมองของคนที่เป็นคนไทย หรือมุมมองของคนไทยที่มีเชื้อสายของอเมริกัน และผลการศึกษาจะแสดงถึงความเป็นไทย ผ่านภาพยนตร์การ์ตูนละครชุดที่ฉายผ่านทาง Disney ที่ได้รับความนิยมในระดับสากล

มีนักวิชาการหลายท่านได้นำให้ความนิยามความหมายของ “ความเป็นไทย” ดังนี้

“ความเป็นไทย” สายชล สัตยานุรักษ์ ได้พูดถึงนิยามความหมายว่า “ความเป็นไทย” ได้ถูกแก้ไขจากรัฐและสังคมไทยในอดีตที่ผ่านมาอย่างมากพอสมควร เป็นต้นว่า ช่วยในการรวมประเทศและการต่อต้านจักรวรรดินิยมตะวันตกกับจักรวรรดินิยมคอมมิวนิสต์ ตลอดจนมีส่วนอย่างสำคัญในการสร้างสรรค์ความรู้และศิลปะวิทยาการต่างๆของไทย “วัฒนธรรม” ยังได้หล่อหลอมให้ระบบความสัมพันธ์ทางชนชั้นของสังคม ระหว่างชนชั้น เพศ และชาติพันธุ์ สังคมไทยต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทศวรรษ 2510 เป็นต้นมา

ในรัชกาลที่ 4 ของ “ความเป็นไทย” อยู่ภายใต้มหาอำนาจและพระราชอำนาจและกฎหมายไทย และได้ให้ความสำคัญทางด้านวัฒนธรรม ศิลปะและวัฒนธรรมไทย ไม่ว่าจะเป็นวรรณคดีภาษาไทย มารยาทไทย พุทธศาสนา ศิลปะ ฯลฯ

ในรัชกาลที่ 5 เป็นการขยายอำนาจออกไปปกครองคนหลากหลายชาติพันธุ์ ซึ่งมีวิถีชีวิตและวัฒนธรรมแตกต่างกัน ทำให้มีความจำเป็นมากขึ้นในการจำแนก “ชนชาติ” หรือ “ชาติพันธุ์” อย่างละเอียดอ่อน “ความเป็นไทย” ที่ได้รับการเผยแผ่อย่างมากในระยะหลัง ทรงเน้นให้การศึกษาพุทธศาสนาจากพระไตรปิฎกเพื่อลดความแตกต่างของพุทธศาสนาในท้องถิ่นต่าง ๆ ทรงได้ปรับเปลี่ยน “ภาษาไทย” กับ “มารยาทไทย” ให้เหมาะกับสังคมไทยสมัยใหม่ ฯลฯ

รัชกาลที่ 6 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงนิยามความหมายของ “ชาติไทย” และ “ความเป็นไทย” เพื่อสร้างความหมายที่ชัดเจนและมีพลังขึ้นมา สร้างวัฒนธรรมแห่งชาติเพื่อให้เอื้อต่อพหุชาติและพหุวัฒนธรรม จะทำให้สังคมไทยมีความขัดแย้งและความรุนแรงน้อยลง เป็นการลดความขัดแย้งและความรุนแรงได้อย่างยั่งยืน(สายชล สัตยานุรักษ์, 2551)

ความเป็นไทย ที่ทำหน้าที่สร้างการรับรู้และนำไปสู่การควบคุมในสังคมไทย ความขัดแย้งทางสังคมการเมืองไทยในช่วงเวลาประมาณ 10 ปี เป็นวิจัยเชิงเอกสาร (documentary research) โดยเลือกวิธีการศึกษาแบบของ มิเชล ฟูกูต์ (Michael Foucault) โดยได้เลือกวาทกรรม ๓ เรื่อง

(๑) วาทกรรมเกี่ยวกับพระราชอำนาจ จุดเริ่มต้นของความขัดแย้งทางการเมืองไทย เริ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ ๒๕๔๘-๒๕๔๙ ความเป็นชาติหรือความเป็นไทยเพื่อใช้ในการเรียกร้องทางสังคม

การเมืองอย่างเข้มข้น โดยมีจุดศูนย์กลางอยู่ที่พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ช่วงปลายปีพ.ศ ๒๕๔๘ วาทกรรมความเป็นไทยที่สร้างขึ้นช่วงเริ่มแรกของนายสนธิ คือวาทกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับพระราชอำนาจปรากฏอยู่ด้วย

(๒) วาทกรรมรัฐประหารและการเมืองแบบไทย เมื่อเงื่อนไขของการขัดแย้งเพิ่มขึ้นของการประท้วงสังคมไทย วาทกรรมชุดหนึ่งที่ทำหน้าที่รับรองว่า การรับรู้วาทกรรมและการรัฐประหารเป็นส่วนหนึ่งของการปกครองแบบไทยหรือประชาธิปไตยแบบไทย การรัฐประหารเป็นไปเพื่อปกป้องความดีงามของสังคมไทย เพราะคิดว่าทหารยังดีกว่านักการเมืองที่มีคอร์รัปชัน ทหารไม่มีความต้องการอำนาจเพื่อมาเป็นของตน รวมทั้งเป็นต้น

(๓) วาทกรรมความเป็นไทยกับการควบคุมทางสังคม วาทกรรมความเป็นไทยที่มีศูนย์กลางอยู่ที่ความเชื่อเกี่ยวกับสถาบันกษัตริย์ไทยและพระราชอำนาจของกษัตริย์ ในลักษณะที่เกลาให้ถึงได้ถูกสอดแทรกอยู่ในระบบการเรียนการสอนทั้งในระบบและนอกระบบ ความเป็นไทยยังได้ให้ความสำคัญทางสัมพันธ์เชิงระดับชั้น ไม่ว่าจะเป็นฐานะทางเศรษฐกิจ ระดับการศึกษา วงศ์ตระกูล อายุ อาชีพ เชื้อชาติ ภาษา ฯลฯ รวมถึงความเชื่อทางพระพุทธศาสนา (วรเทพ ว่องสรรการ, 2561)

จากการได้ศึกษาในหนังสือเรื่อง “คนไทย/คนอื่น” ว่าด้วยคนอื่นของความเป็นไทย ของ ธงชัย วินิจจะกูล นักวิจัยอาวุโสที่ Institute of Developing Economies (IDE-JETRO) ประเทศญี่ปุ่น วิเคราะห์ วิพากษ์ พร้อมนำเสนอให้มีการคิดวิเคราะห์ ทบทวน ความรู้ ความเข้าใจ ความเชื่อ ที่คนในสังคมไทยมีต่อมโนทัศน์และวาทกรรมหลักๆ เกี่ยวกับความเป็นไทยได้ผ่านปฏิบัติการของคนชนชั้นนำในสยามสมัยรัชกาลที่ 5 ต่อเนื่องมาโดยตลอดจนถึงยุคสมัยของผู้ปกครองกรุงเทพฯ ซึ่งมีรูปแบบที่หลากหลายที่บันทึกการเดินทางของชนชั้นนำที่ถูกส่งไปปกครองหัวเมืองต่างๆ ในสยาม ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ได้ส่งผลกระทบต่อสำนึกรับรู้เกี่ยวกับสถานะของตนเอง โดยเฉพาะในสมัยรัชกาลที่ 5 ที่ตระหนักรู้ถึงความเปลี่ยนแปลง วาทกรรมความคิดวิไลยังได้รับการสถาปนาให้มั่นคงผ่านหลายช่องทาง เช่น การจัดการแสดงสาธารณะ มหกรรมและพิธีภัณฑ์ทั้งในและต่างประเทศ การแสดงถึงชาวป่า ชาวบ้านนอก และผู้ปกครองกรุงเทพฯ โดยภาพรวมแล้ว วาทกรรมเรื่องความเป็นไทย ซึ่งชนชั้นนำนับแต่สยามมาจนถึงผู้ปกครองกรุงเทพฯ พยายามสื่อสารผ่านการเสนอภาพของคนกลุ่มต่างๆ คนอื่นที่อยู่ในผืนดินตน คนที่แปลกแยก ความเป็นไทยคือวาทกรรมมโนทัศน์ และความรู้ รวมทั้งได้สร้างขึ้น ตอกย้ำและเผยแพร่ เป็นวาทกรรมที่พยายามนำเสนอแทน (represent) มรดกที่อยู่ในวัฒนธรรม ในสังคม และ “สื่อสร้าง” ความจริงขึ้นมาตามวาทกรรมของ

ตนเอง หากแต่ความเป็นไทยนั้นไม่ใช่มรดกที่ดำรงอยู่เป็นอิสระจากภาษาและมโนทัศน์ของเรา พุทธศาสนา เป็นส่วนหนึ่งที่ถูกสร้างให้เป็นองค์ประกอบของความเป็นไทย ภายใต้บริบทของการปรับตัว ความท้าทายจากวิทยาศาสตร์และความรู้สมัยใหม่ นอกจากพุทธศาสนาแล้ว กษัตริย์และลัทธิกษัตริย์นิยมนับเป็นเกณฑ์นิยามความเป็นไทยที่สำคัญที่สุดในทศวรรษที่ผ่านมา (มุกดาวรรณ ศักดิ์บุญ, 2560)

ในเรื่อง “ความเป็นไทย” กระแสหลัก ได้สร้าง “ความจริง” ทางการเมือง ยังได้อ้างถึงผลงานของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ตลอดหลายปีช่วงเวลาที่ผ่านมามีความพยายามเสนอคำอธิบายสถานการณ์ความขัดแย้งนี้ด้วยกันหลายแบบ อย่างไรก็ตาม คำอธิบายที่พบมากที่สุดคือคำอธิบายตามกรอบ “ความเป็นไทย” ตาม คำอธิบายเหล่านั้นได้รับอิทธิพลอย่างมากจาก “ความจริง” ทางการเมือง “ความเป็นไทย” คือสิ่งที่สร้างทางการเมืองและวัฒนธรรม เป็นข้อมูลที่ประกอบสร้างเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย เมื่อในสังคมไทยมีสิ่งนี้จะถือว่าเป็นคนไทยโดยสมบูรณ์ “ความเป็นไทย” กระแสหลัก ของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นปัญญาชนที่ทรงอิทธิพลในการนิยาม “ความเป็นไทย” และได้ให้นิยาม “ความเป็นไทย” ที่สำคัญไว้ดังนี้

(1) การปกครองแบบไทย ได้สร้างให้การปกครองแบบไทยเป็นรูปแบบการปกครองที่ดีสำหรับไทย แบบประชาธิปไตยตะวันตก ที่สำคัญต้องการเน้นที่อำนาจเด็ดขาดของ ผู้นำมีศีลธรรม พระพุทธศาสนากำกับ ทำให้ประชาชนไม่ได้รับการกดขี่

(2) พระมหากษัตริย์ เน้นให้เห็นว่าพระมหากษัตริย์ทรงเป็นต้นแบบของผู้นำแบบไทยและยังทรงทำประโยชน์ให้กับประเทศชาติมากมาย กล่าวได้ว่าไทยเป็นไทยได้ทุกวันนี้ก็เพราะมีพระมหากษัตริย์

(3) พระพุทธศาสนา เน้นที่ศีลธรรมแบบโลกียธรรม พร้อมทั้งได้เน้นว่าผู้นำแบบไทยเป็นผู้นำที่ดีเพราะมีพระพุทธศาสนากำกับ ในส่วนของประชาชนทั่วไป ยังเน้นความสำคัญของ “กรรม” เพื่อให้ประชาชนยอมรับสถานะของตัวเองและให้การสนับสนุนผู้นำแบบไทย

(4) ความสัมพันธ์ของคนในสังคม เน้นให้เห็นว่าสังคมที่รู้จัก “ที่สูง – ที่ต่ำ” เป็นสังคมที่ดีเพราะแต่ละคนทำตามหน้าที่ของตนเอง ไม่เกิดความวุ่นวายขึ้น แม้จะมีความแตกต่างทางชนชั้น

(5) ด้านอื่น ๆ ยังได้เน้น “ความเป็นไทย” ในด้านอื่น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องศิลปวัฒนธรรม ให้ความสำคัญแก่วัฒนธรรมชั้นสูง (High Culture) ว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ดีงามและเป็นไทยอย่างที่สุด การเน้นแบบนี้มีแนวโน้มที่จะทำให้คนในสังคมให้การสนับสนุนคนที่อยู่ใน “ที่สูง” แต่ไม่เห็นค่าของคนที่อยู่ใน “ที่ต่ำ” “ความจริง” ทางการเมืองจาก “ความเป็นไทย” ด้วยเหตุผลหลาย

ประการไม่ว่าจะเป็นที่ตั้งตามภูมิศาสตร์ การปกครองแบบไทย การมีพระมหากษัตริย์ ฯลฯ มโนภาพแบบนี้ทำให้คนไทยส่วนใหญ่มีแนวโน้มต่อต้านการเปลี่ยนแปลง(Thai E-News, 2559)

สรุปแล้ว ความเป็นไทยถูกสร้างขึ้นตามความต้องการของชนชั้นนำ เพื่อเป็นการควบคุมในสังคมสมัยนั้นๆ และความเป็นไทย นิยามของความเป็นไทยก็มีการสลับปรับเปลี่ยนมาเรื่อย ๆ ตามยุคตามสมัย ตามผู้ปกครองหรือชนชั้นนำในสมัยต่างๆ เพื่อเป็นไปความเรียบร้อยควบคุมในสังคม เพื่อผู้มีอำนาจสูงสุด ดังนั้นนิยามของความเป็นไทยจึงไม่คงที่ ขึ้นอยู่ผู้นำแต่ละยุคจะให้นิยามความของความเป็นไทยอย่างไร โดยรวมแล้วความเป็นไทยถูกสร้างขึ้นเพื่อเป็นการควบคุมสร้างระเบียบเรียบร้อยของคนไทยเพื่อให้เป็นไปในทางทิศเดียวกัน

วัตถุประสงค์

1.การวิเคราะห์ความเป็นไทยที่ถูกนำเสนอผ่านทางภาพยนตร์การ์ตูนละครชุดเรื่อง

“Amphibia Season 1-3”

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิเคราะห์เรื่อง ความเป็นไทยที่ถูกนำเสนอผ่านทางภาพยนตร์การ์ตูนละครชุด เรื่อง “Amphibia Season 1-3” การดำเนินการวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยใช้พรรณนาวิเคราะห์เพื่อค้นหาคำประกอบความเป็นไทยในภาพยนตร์การ์ตูนชุดเรื่อง “Amphibia Season 1-3” ผ่านทางวจนภาษาและอวจนภาษา สำหรับวจนภาษา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากภาษาพูดและภาษาเขียน เช่น การสนทนาของตัวละคร และคำบรรยายได้ภาพสำหรับอวจนภาษา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการใช้สี โทน การออกแบบตัวละคร เป็นต้น

ผลการวิจัย

1.อาหารไทยและผลไม้ ในซีรีส์ละครชุดที่เรื่อง “Amphibia Season 1-3” ของกินอาหารไทย คนไทยเมื่ออยู่ในต่างประเทศ ในพื้นที่ที่มีคนไทยมากพอสมควรก็ได้หาแนวทางเพิ่มรายได้ของครอบครัว หรือทำอาหารให้ลูกๆรับประทานอาหารจนได้แนวคิดที่จะเปิดร้านค้าไทย ร้านอาหารไทยที่ในต่างประเทศเป็นสิ่งที่หายาก แนนอนร้านอาหารไทยเป็นการแสดงที่บ่งบอกถึงความเป็นไทยมากที่สุด อาหารไทยที่สื่อถึงความเป็นไทยในซีรีส์เรื่องนี้ ส่วนมากเป็นอาหารไทยที่มีรส จัด เผ็ด เช่น ลาบ

ผัดไทย ข้าวเหนียวบั้ง ยำปลาหมึก หมูบั้ง ต้มยำบก กระเทียม ขนมนมลงวัน ซาเย็น ข้าวเกรียบกุ้ง Shrimp Ships และผลไม้ที่เจริญเติบโตได้ในภูมิอากาศเขตร้อน อย่างประเทศไทย เช่น ลิ้นจี่ มะม่วง ส้มโอ ผลไม้ในทวีปเอเชีย ที่มีความแสดงถึงความเป็นไทยผ่านอาหารการกินผลไม้ต่างๆ

2.ของตกแต่งบ้านและร้านอาหารไทย เมื่อพูดถึงชนชาติของมนุษย์แล้ว สิ่งที่สามารถสื่อความเป็นชนชาตินั้นอย่างชัดเจน นั่นก็คือการตกแต่งออกแบบศิลปะที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติ “Amphibia Season 1-3” สามารถแบ่งออกเป็น 5 ประเด็น คือ

2.1 การตกแต่งร้านอาหารไทย สืบเนื่องจากแอนน์ได้เสนอไปรับคำทำเรื่องการทำอาหาร แอนน์ได้เปลี่ยนการตกแต่งร้านเป็นการตกแต่งแบบคนไทย หน้าร้านอาหารไทยประกอบไปด้วยศิลปะไทย และประดับไปด้วยดอกบัว ชุ่มทางเข้าร้านอาหารออกแบบด้วยศิลปะไม้ที่เป็นทรงไทย มีโคมไฟที่เป็นดอกลักษณะของคนไทยที่ใช้ในวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันออกพรรษา วันลอยกระทง เป็นต้น การตกแต่งร้านอาหารของแอนน์เป็นการตกแต่งที่มีความเป็นไทย เป็นเอกลักษณ์การตกแต่งของคนไทย ได้นำเสนอความเป็นไทยที่มีการตกแต่งร้านอาหารด้วยความสวยงาม

2.2 การตกแต่งร้านอาหารของบ้านแอนน์ การตกแต่งบ้านแอนน์ที่ประกอบอาหารไทย เครื่องปรุง ผักพืชของฝั่งเอเชีย มีผลไม้ต่างๆที่สามารถเติบโตในเขตร้อนอย่างประเทศไทย และในเอเชียร่านั้น ภายในร้านยังมีหิ้งพระ ตกแต่งร้านออกมาอย่างสวยงาม ตามความชอบและความเชื่อของคนเอเชีย สื่อให้เห็นถึงความเป็นไทยเป็นเอกลักษณ์ไทย

2.3. การตกแต่งร้านในชุมชนคนไทย ในประเทศไทยเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยอาหารการกินต่างๆ ร้านอาหารของแม่แอนน์เป็นร้านอาหารเล็กๆในชุมชน ที่ขายของกินอาหารไทย และป้ายชื่อร้านก็เขียนว่า Thai Go มีความไทยอยู่ด้วย แถมป้ายชื่อก็ก็น่าสนใจด้วย ศิลปะลายไทยที่มีความสวยงาม ยังมีรถ Thai Go ที่เป็นร้านอาหารเคลื่อนที่ตามขายในซอยของชุมชน ขายอาหารไทย ขายผัดไทยอาหารไทยต่างๆ

2.4. การตกแต่งบ้าน การตกแต่งบ้านแอนน์ก็ยังเป็นเอกลักษณ์ของคนไทย ภายในห้องรับแขกบ้านของแอนน์ก็ยังได้นำภาพถ่ายที่เป็นวัดไทยต่างๆเข้ามาประกอบตกแต่งไว้ มีโตะหมู่บูชา มีพระพุทธรูป เครื่องสักการะที่เป็นเครื่องถวายเคารพของคนไทย มีการปลูกต้นมะพร้ากติดไว้ข้างบ้าน มีรูปปั้นช่างไทยไว้ในบ้าน สิ่งเหล่านี้แสดงถึงความเป็นไทยในการตกแต่งภายในบ้าน

2.5. ขบวนพาเหรด ขบวนแห่รถพาเหรดในเทศกาลคริสต์มาส (Christmas Day) ของแอนน์ (BoonChuy) ที่ประกอบารตกแต่งความหลากหลาย รถแห่คริสต์มาส หน้ารถมีเทวดาหนึ่ง

องค์ที่ออกแบบเทวดาเป็นศิลปะของคนไทยถือต้นคริสมาสไว้ในมือ ด้านข้างรถแท็กซี่รูปปั้นช้างไทย รูปปั้นช้างก็ยังได้ตกแต่งแบบการตัวช้างแบบคนไทย ระดับไปด้วยดอกบัวสีชมพู ที่และยังร่ายยังมียักษ์ตัวเขียวสองตัว ถือCandy cane ซึ่งยักษ์เป็นเทพในตำนานที่คนไทย ที่ให้ความเคารพ และยังมีสื่อถึงศิลปะและวัฒนธรรมไทยได้อย่างดี

3. อุดมการณ์คนไทย อุดมการณ์ของคนไทยที่สื่อถึงความเป็นไทย แนวคิดของคนไทยในสมัยก่อนจนถึงสมัยปัจจุบัน ที่สืบทอดส่งต่อๆมา ที่สามารถสื่อให้เห็นถึงความเป็นไทยได้อย่างชัดเจน การเป็นเด็กผู้หญิงในบ้านต้องทำการบ้าน เรียกผู้ที่มีอายุมากกว่าว่า “พี่” เด็กไทยต้องเรียนเยอะๆ เรียนจบสูงๆเรียนทุกวันถึงจะเป็นเด็กที่ดีในสายตาสังคมไทย มีบุญคุณต้องทดแทน ให้ความเคารพผู้ใหญ่ ไปลามาไหว้ รู้จักพูดขอบคุณเวลาใครให้สิ่งของต่างๆ เป็นคนพอมองถูกมองว่าเป็นไม่สวย ไม่มีอันจะกิน สภาพรถติดในเมืองหลวงกรุงเทพมหานคร

4. พุทธภาษาไทย ภาษาพุทธถือว่าเป็นเครื่องมือสื่อสารชนิดหนึ่ง ที่จะแสดงถึงความเป็นมาของชาติ และบ่งบอกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของมนุษย์ ในชีวิตเรื่องนี้มีการพูดภาษาไทยในห้องเรียน มีการทักทาย “สวัสดี” แอนน์พูดภาษาไทยกับเพื่อนๆ

5. กีฬาไทย กีฬาไทยที่แสดงถึงความเป็นไทยนั่นก็คือ “มวยไทย” มวยไทยจึงเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เป็นศิลปะการต่อสู้ที่สังคมทั่วโลกได้รู้จักมวยไทย เมื่อพูดถึงคนไทยก็ต้องรู้จักศิลปะการต่อสู้ที่เรียกว่า “มวยไทย” ในการวิจัยนี้จึงได้มีการนำเสนอกีฬาไทย เพื่อให้สังคมได้รู้จักความเป็นมามากขึ้น และยังมีกีฬาพื้นบ้านของคนไทยคือ “ตะกร้อ” เป็นการเล่นที่แสดงถึงความเป็นไทย กีฬาภูมิปัญญาของไทยยังสามารถส่งเสริมวัฒนธรรมไทย เป็นการสืบทอดมรดกไทยได้อีกอย่างหนึ่ง กีฬาภูมิปัญญาไทยได้มีมาตั้งแต่สมัยของกรุงสุโขทัยจนถึงสมัยปัจจุบันนี้

6. พระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาในประเทศไทยเป็นศาสนาที่มีคนนิยมนับถือเป็นอย่างมาก ศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่มีมานานอยู่คู่กับคนไทยจนเป็นศาสนาประจำชาติ ศาสนาพุทธก็ได้สื่อถึงความเป็นไทยได้อย่างดี มีการนำภาพถ่ายวัดวาอารามมาติดไว้ที่ฝาผนังบ้าน มีวัดไทย มีวิหารที่ประกอบพิธีทางศาสนา มีบวชเป็นสถานที่สำคัญในการบรรพชาอุปสมบท

7. ชุดไทย การใส่ชุดไทยเรื่องนี้ เป็นการแสดงให้เห็นความเป็นไทยอย่างชัดเจน ทำให้ผู้ชมชียี่ได้รู้จักคนไทย รู้จักวัฒนธรรมการแต่งกายของไทย เครื่องนุ่งห่มของคนไทย ชุดประจำชาติไทย เครื่องนุ่งห่มเป็นปัจจัยสำคัญที่จะสื่อให้รู้จักต้นกำเนิดของคน ชนชาติ ของมนุษย์ การแต่งกายของมนุษย์แต่ละเชื้อชาติแต่ละศาสนายังสามารถบ่งบอกถึงความแตกต่างของสภาพสิ่งแวดล้อม ภูมิ

ประเทศ ภูมิอากาศ วิธีการใช้ชีวิตของแต่ละสถานทางสังคมนั้น และยังเป็นภาพสะท้อนในสมัยนั้นๆ ได้เป็นอย่างดี มีการใส่ชุดไทยชุดไทยจักรพรรดิ ชุดไทยจักรี ชุดเสื้อต่างๆที่ออกแบบด้วยลายไทย

8. ธงชาติไทย ธงชาติเป็นสัญลักษณ์ของชาติที่สื่อถึงว่าเป็นชาติใด ธงชาติไทยก็ได้ปรากฏอยู่ในซีรี่ย์ของ Amphibia เป็นการแสดงให้เห็นถึงความจงรัก รักชาติยม รักในความเป็นไทย แสดงให้เห็นว่า คนไทยจะอยู่ที่ไหน ความเป็นไทยนั้นอยู่ในสายเลือดของคนไทย แม้ว่าบางคนอาจจะมีลูกครึ่งร่วมกับชาติอื่นๆ แต่ผู้ปกครองที่เป็นคนไทยก็ยังสอนให้ลูกที่เกิดและเติบโตในต่างประเทศสอนให้ลูกที่โตมารู้จัก “ความเป็นไทย” รู้จักในชาติของตัวเอง รักและศรัทธาในชาติของตัวเอง

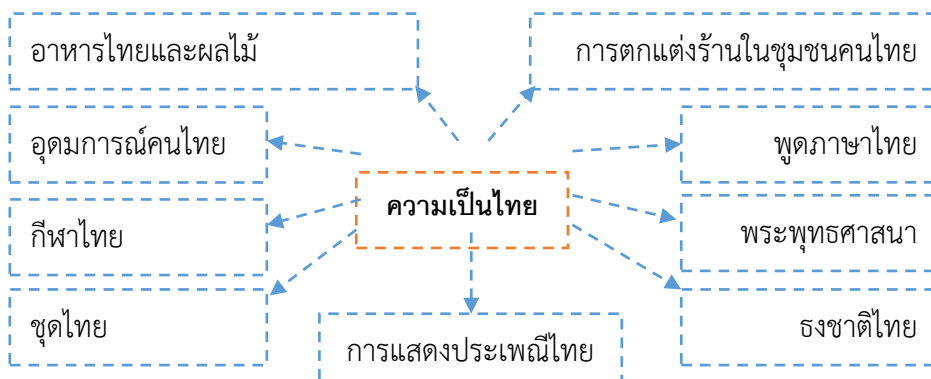
9. การแสดงประเพณีไทย การฟ้อนรำ ศิลปะการแสดงในเรื่องวรรณกรรม เป็นสื่อถึงความ เป็นมาของไทยและ สื่อให้เห็นถึงความคนในอดีต มีการภาพการฟ้อนรำไทยในเทศกาลสำคัญต่างๆ ในทางพระพุทธศาสนา และมี “หัวโขน” ต่างๆที่แสดงเรื่องราวรามเกียรติ์ เช่น หัวพระราม พระลักษณ์ หนุมาน ทศกัณฐ์ รูปห้วยักษ์ ลิง ฤาษี มีความสอดแทรกเรื่องเรื่องในรูปแบบการแสดงที่เป็นเอกลักษณ์ ซึ่งนำเอาความเป็นจริงในสังคมไทย การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏอยู่ในรูปแบบและ บทบาทของละครในการแสดง

อภิปรายผลการวิจัย

การวิเคราะห์ “ความเป็นไทย” ในซีรี่ย์แอนิเมชัน เรื่อง “Amphibia Season 1-3” ผู้วิจัยค้นพบว่า ซีรี่ย์แอนิเมชัน เรื่อง “Amphibia Season 1-3” ได้นำเสนอสื่อที่แสดงถึงความเป็นไทย ได้ 9 ประเด็น คือ 1.อาหารไทยและผลไม้ 2.ของตกแต่งบ้านและร้านอาหารไทย 3.อุดมการณ์คนไทย 4. พุทธศาสนาไทย 5.กีฬาไทย 6.พระพุทธศาสนา 7.ชุดไทย 8.ธงชาติไทย 9. การแสดงประเพณีไทย และพบว่า การวิเคราะห์ของความเป็นไทยในครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับทฤษฎีของ สายชล สัตยานุรักษ์ สายชล สัตยานุรักษ์ (2551) วรเทพ ว่องสรรการ (2561) และ เกษียร เตชะพีระ (2548) มี 6 ประเด็นด้วยกัน คือ 1.ของตกแต่งบ้านและร้านอาหารไทย 2.อุดมการณ์คนไทย 3.พุทธศาสนาไทย 4.พระพุทธศาสนา 5.ธงชาติไทย 6.การแสดงไทยประเพณี และยังมีความแตกต่างของทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง มี 3 ประเด็น คือ 1.อาหารไทยและผลไม้ 2.กีฬาไทย 3.ชุดไทย และสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ ดารายา บัวทอง (2557) ในเรื่อง นวัตกรรมการสื่อสารความเป็นไทยผ่านภาพยนตร์ แอนิเมชัน เรื่อง “ยักษ์”อีกด้วย

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับจากการวิเคราะห์ความเป็นไทยละครชุดที่เรื่อง “Amphibia Season 1-3”

1.อาหารไทยและผลไม้ จากการศึกษาซีรีส์แอนิเมชัน เรื่อง “Amphibia Season 1-3” มีการนำเสนอ “ความเป็นไทย” ผ่านอาหารการกินของคนไทยมากที่สุด แสดงว่าเมนูไทยเป็นสิ่งที่สื่อถึงความเป็นไทยได้ดี โดยเมนูอาหารไทยแต่ละอย่างที่ปรากฏอยู่ในซีรีส์เป็นเมนูที่มีรสจัดอย่างมาก “ลาบ” ลาบเมือง ลาบไทย ลาบอีสานต่างๆ ข้าวเหนียวปิ้ง ลิ้นจี่ ส้มโอ ทูเรียน หมูปิ้ง ผัดไทย ต้มยำกบ อาหารที่มีรสจัด เผ็ด ซาเย็น ที่ ขนมน และข้าวเกรียบกุ้ง ต่างก็เป็นอาหารของกินที่หาได้หาได้ในประเทศไทย เป็นอาหารที่ผลิต ปลูกในประเทศไทย ดังนั้นสรุปแล้ว อาหารของกินต่างๆ ที่แสดงอยู่ในซีรีส์เรื่องนี้ ก็เป็นการสื่อถึงความเป็นไทย สื่อถึงความเป็นอยู่ ภูมิอากาศของประเทศไทย ความเป็นอยู่ของสังคมไทย

2.ของตกแต่งบ้านและร้านอาหารไทย ไม่ว่าจะเป็นการตกแต่งร้านอาหารไทย การตกแต่งร้านอาหารของบ้านแอนน์ การตกแต่งร้านในชุมชนคนไทย การตกแต่งบ้าน รถแห่ขบวน พาเหรด การออกแบบการตกแต่งต่างๆ เป็นการออกแบบที่เป็นเอกลักษณ์ของคนไทย เป็นที่แปลกตาแก่ผู้รับชม สื่อความเป็นไทยที่ประกอบไปด้วยความเชื่อความนับถือของศาสนาพุทธเป็นองค์ประกอบ ทำให้สื่อความเป็นไทยได้อย่างดี

3. อุดมการณ์คนไทย การที่เกิดมาเป็นเด็กผู้หญิงในประเทศไทย ต้องเป็นผู้หญิงที่ทำงานบ้านทุกอย่าง เป็น สังคมไทยสอนให้มีความเคารพความเป็นผู้ใหญ่หรือผู้ที่อายุมากกว่าตัวเอง เมื่อจะเรียกชื่อผู้ที่มีอายุมากกว่าตัวเองก็จะใส่ชื่อนามหน้า เพื่อเป็นการให้ความเคารพ เช่น “พี่แอนน์” เป็นต้น สังคมไทยให้ความสำคัญการเรียนกับเด็กเป็นอย่างมาก สอนให้เด็กเรียนเยอะๆ เรียนทุกวัน การ

เป็นเด็กตั้งใจเรียนจะเป็นเด็กดีในสายตาของสังคมไทย เป็นคนไทยรู้จักพูด “ขอบคุณ” เมื่อมีใครให้สิ่งของหรือทำความดีให้หรือให้ความช่วยเหลือ ดังนั้นอุดมการณ์ความคิดต่างๆ ที่สืบทอดมา ก็ยังมีให้เห็นยังไม่มีเปลี่ยนแปลงไปมาก ทำให้สื่อความเป็นไทยที่เห็นได้อย่างชัดเจน

4. พุดภาษาไทย ซีรี่ย์แอนิเมชัน เรื่อง “Amphibia Season 1-3” ได้เปิดฉายผ่าน Disney plus ถึงว่ามีแต่พากย์เสียง ภาษาอังกฤษ แต่โดยซีรี่ย์เรื่อง “Amphibia Season 1-3” เป็นซีรี่ย์ที่เป็นสื่อความเป็นไทย สื่อถึงมุมมองของคนต่างชาติที่มองคนไทย ทำให้มีเสียงพุดที่เป็นภาษาไทยเป็นบางส่วน เช่น “You. Out of her kitchen.” “I’m starving” “And then I said, “Greetings, Ma’am” ประโยคดังกล่าวได้พุดเป็นเสียงภาษาไทย ดังนั้น เมื่อพุดถึงความเป็นไทยแล้ว สิ่งขาดหายไปได้นั้นก็คือภาษาไทย การพุดภาษาไทย จึงเป็นการสื่อสารที่สื่อถึงความเป็นไทย

5. กีฬาไทย “มวยไทย” เป็นกีฬานานาชาติหนึ่งที่เป็นสื่อแสดงถึงความเป็นไทย และเป็นกีฬาที่คนทั่วโลกรู้จักกันดี ได้รับความน่าสนใจของชาวตะวันตกเป็นอย่างมาก และยังได้นำเสนอกีฬาไทยนั้นก็คือ “ตะกร้อ” เพราะกีฬาภูมิปัญญาของไทยที่มีเอกลักษณ์สะท้อนวิถีชีวิตของสังคมไทย ดังนั้น ไม่ว่าจะมวยไทย หรือตะกร้อ เป็นการเล่นที่แสดงถึงความเป็นไทย กีฬาภูมิปัญญาของไทยยังสามารถส่งเสริมวัฒนธรรมไทย เป็นการสืบทอดมรดกไทยได้อีกอย่างหนึ่ง กีฬาภูมิปัญญาไทยได้มีมาตั้งแต่สมัยของกรุงสุโขทัยจนถึงสมัยปัจจุบัน

6. พระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาในประเทศไทยเป็นศาสนาที่มีคนนิยมนับถือเป็นอย่างมาก ศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่มีมานานอยู่คู่กับคนไทยจนเป็นศาสนาประจำชาติ แม่ของแอนน์เป็นคนไทย และนับถือศาสนาพุทธ ภายในบ้านของแอนน์ก็เต็มไปด้วย รูปถ่ายวัดวาอาราม รูปถ่ายวัตถุสำคัญทางศาสนา มีพระพุทธรูป หมูบูชา มีเครื่องสักการะต่างๆ มีวัดไทยที่เป็นที่พึ่งทางใจของสังคมไทย สังคมไทยเป็นสังคมที่ชอบทำบุญมากที่สุด ศาสนาพุทธจึงได้เป็นจุดหนึ่งที่สามารถแสดงถึงความเป็นไทยได้ดี

7. ชุดไทย ในเนื้อเรื่องได้เสนอความเป็นไทยผ่านชุดไทยจักรพรรดิ ชุดไทยจักรี ชุดไทยเป็นชุดที่มีความสวยงาม มีความเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นไทย เป็นการแสดงให้เห็นความเป็นไทยอย่างชัดเจน เครื่องนุ่งห่มเป็นปัจจัยสำคัญที่จะสื่อให้รู้จักต้นกำเนิดของคน ชนชาติ ของมนุษย์ การแต่งกายของมนุษย์และเชื้อชาติแต่ละศาสนายังสามารถบ่งบอกถึง ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ วิธีการใช้ชีวิตของแต่ละสถานทางสังคมนั้น และยังเป็นภาพสะท้อนในสมัยนั้นๆ ได้เป็นอย่างดี

8. **ธงชาติไทย** ในเนื้อเรื่องของซีรียมีการนำธงชาติไทยมาเป็นฉากประกอบ ในห้องนอนของแอนน์ หนักรตักตัก “Thai Go” ที่หมวกกันน็อกของพ่อแอนน์ และในวัดก็ยังคงได้ตั้งเสาธงชาติไทย คู่กับธงชาติของอเมริกัน เป็นการแสดงความเป็นไทยที่ คือการนำเอาธงชาติของไทยเข้าอยู่ในภาพการ แสดงออก สื่อถึง “ความเป็นไทย” ความรักในชาติของตัวเอง

9. **การแสดงประเพณีไทย** ตามเทศกาลประเพณีและวรรณคดีรามเกียรติ์ การรำไทย “โขน” ที่ปรากฏอยู่เรื่องราวของรามเกียรติ์ ที่นำมาสื่อถึงความเป็นไทย โดยนำเอาทิวโขนประเภท ต่างๆของตัวละครในเรื่องมาเป็นฉากประกอบในการแสดง มีเครื่องดนตรีไทยที่ใช้ตีประกอบเป็น เสียงเพลงในการเดินรำของตัวละครเพื่อสร้างสีสันให้กับผู้รับชม

References

- พลอยชมพู เชวณปรีชา. (2561). ภาพลักษณ์ประเทศไทยในภาพยนตร์ฮอลลีวูด. *การประชุมนำเสนอ ผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา*. (หน้า 2040-2051). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัย รังสิต.
- พัชรภรณ์ คชินทร์. (2565). การนำเสนอภาพแทนความเป็นไทยในรายการเสน่ห์ห้องเครื่อง. *วารสาร สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา*. 7 (1),160
- มุกดาวรรณ ศักดิ์บุญ. (2560). คนไทย/คนอื่น ว่าด้วยคนอื่นของความเป็นไทย. *วารสารสังคมศาสตร์*, 29(1), 253-262.
- วรเทพ ว่องสรรการ. (2561). วาทกรรมความเป็นไทยกับการควบคุมทางสังคม. *วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 40(1),127-132.
- สายชล สัตยานุรักษ์. (2565). *ชาตินิยม วัฒนธรรม และความขัดแย้ง*. เข้าถึงได้จาก <https://prachatai.com/journal/2008/12/19457>
- เสาวณิต จุลวงศ์. (2558). ประวัติศาสตร์นิพนธ์วรรณคดีไทย ว่าด้วยการสร้างและสลายความเป็นไทย. *วารสารประวัติศาสตร์ ธรรมศาสตร์*. 1(2),166.
- BBC NEWS. (2562). *Amphibia แอนน์ บุญช่วย ตัวละครเด็กหญิงลูกครึ่งไทย - อเมริกัน ในแอนนิเมชันของดิสนีย์*. เข้าถึงได้จาก <https://www.bbc.com/thai/thailand-48651868>
- Thai E-News. (2559). *เมื่ อ ง ไ ท ย ใน เ ง า คี ก ฤ ท ธี .* เข้า ถึง ได้ จ า ก https://thaienews.blogspot.com/2016/10/blog-post_189.html

รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceedings) ครั้งที่ 9 เรื่อง “พุทธวิธี และวิถีครูบา กับการแก้ปัญหาวิกฤติโลก”

(The Buddhist and Kruba Methods to Solve the World Crisis) วันที่ 25 มีนาคม 2566

The Standard Culyurd. (2562) ได้ใจคนไทย Disney ส่งมิกี้และมินนี่มาขายข้าวผัดลับประรดที่
ตลาดน้ำ. เข้าถึงได้จาก <https://thestandard.co/mickey-mouse-our-floating-dreams/>